

U s n e s e n í

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci navrhovatelů **a) Nestraníci**, jednajícího volebním zmocněncem Evou Janákovou, bytem Český Těšín, Dr. Slámy 292/5, **b) MUDr. Tomáše Hennera**, bytem Český Těšín-Koňákov, Středová 93, **c) Koalice Hnutí pro Těšín a Strany zelených**, jednající volebním zmocněncem Radanem Tolaszem, bytem Třinec, Karpentná 10, **d) Ing. Lubomíra Matěje**, bytem Český Těšín, Masarykovy sady 94/13, **e) TOP 09**, jednající volebním zmocněncem Zdeňkem Gašpárem, bytem Český Těšín, Koperníkova 545/6, a **f) Jaroslava Dembinného**, bytem Český Těšín, Polní 893/36, všech v řízení zastoupených Mgr. Markem Ježkem, advokátem se sídlem Český Těšín, Tovární 1707/33, za účasti **1) Městského úřadu Český Těšín** se sídlem Český Těšín, Náměstí ČSA 1, v řízení zastoupeného JUDr. Alicí Klimešovou, advokátkou se sídlem Havířov-Město, U Stromovky 9, **2) MUDr. Tomáše Nykela**, bytem Český Těšín, Slezská 7, **3) Emila Morávka**, bytem Český Těšín, Úvoz 1, **4) Petra Procházky**, bytem Český Těšín, Karvinská 51, **5) Vladimíra Kročka**, bytem Český Těšín, Polní 12, **6) Ing. Petra Folvarčného**, bytem Český Těšín, Viaduktová 17, **7) Josefa Gocieka**, bytem Český Těšín, Koperníkova 19, **8) Libuše Rusnokové**, bytem Český Těšín, Slezská 13, **9) Mariana Kuše**, bytem Český Těšín, Hlavní tř. 11, **10) Bc. Anny Kabotové**, bytem Český Těšín, Tovární 4A, **11) Jana Tomanka**, bytem Český Těšín-Mosty, Formanská 392, **12) Ing. Štěpána Štefky**, bytem Český Těšín-Koňákov, Třanovická 48, **13) Zuzany Littnerové**, bytem Český Těšín, nám. ČSA 4, **14) Bc. Veroniky Bielešové**, bytem Český Těšín, Okružní 3, **15) Mgr. Stanislava Folwarczného**, bytem Český Těšín, Havlíčkova 13, **16) PaedDr. Milana Pecky**, bytem Český Těšín, Cihelní 21,

17) Ing. Marka Kufy, bytem Český Těšín, nábř. Svobody 2, **18) Ing. Tadeáše Cichy**, bytem Český Těšín, Střelniční 6, **19) Dipl. Ing. Rostislava Zabysrzana**, bytem Český Těšín-Dolní Žukov, Frýdecká 333, **20) Karla Prymuse**, bytem Český Těšín-Mosty, Na Dolinách 310, **21) RNDr. Miroslava Turjapa**, bytem Český Těšín, Mládežnická 2, **22) Ing. Víta Slováčka**, bytem Český Těšín, Sídliště ONV 4, **23) MUDr. Ladislava Langnera**, bytem Český Těšín, Hřbitovní 20, **24) Ing. Kateřiny Pindejové**, bytem Český Těšín, Třanovského 4, **25) Mgr. Jana Czudeka**, bytem Český Těšín-Dolní Žukov, Šadový 311, **26) MUDr. Stanislava Sikory**, bytem Český Těšín, Žukovská 1766, a **27) Mgr. Boleslava Slováčka**, bytem Český Těšín, Studentská 9, o neplatnost voleb do Zastupitelstva města Český Těšín konaných ve dnech 15. a 16. října 2010,

t a k t o :

I. Hlasování ve volbách do Zastupitelstva města Český Těšín konaných ve dnech 15. a 16. října 2010 **je neplatné.**

II. Návrh, aby soud nad rámec výroku I. vyslovil neplatnost voleb do Zastupitelstva města Český Těšín konaných ve dnech 15. a 16. října 2010, **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

A.

Navrhovatelé se návrhem podaným u soudu v zákonné lhůtě (dne 29.10.2010 ve 14:50 hod.) domáhají vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva města Český Těšín konaných ve dnech 15. a 16. října 2010.

Namítají, že volební účast dosáhla 47,26%. Masově a celoplošně byly užity metody, které jsou v rozporu s regulérním průběhem voleb, a to dle přesvědčení navrhovatelů v rozporu s autonomními projevy podstatné části voličů, když došlo k deformování jejich vůle. Voličům byla za formální hlasování přislíbena a po hlasování vyplacena odměna, kdy tento postup byl provázen promyšlenými mechanismy navenek formálně projevované vůle. Byl tu i prvek motivace možnosti vysokých výdělků pro „nákupčí“ hlasů. Systém placení za hlasování voličů

pro volební stranu SOS PRO ČESKÝ TĚŠÍN (dále jen „SOS“) byl připravován a organizován dostatečně dlouho před konáním voleb (cca. 6 týdnů), přičemž byl založen na systému „nákupčích“ jednotlivých hlasů motivovaných tak, že za každého voliče, jemuž byla přislíbena a následně vyplacena nemalá odměna (zpravidla 500,- Kč) sami dostali vyplacenu částku (zpravidla též 500,- Kč). Jsou dána zjištění, že mezi „nákupčími“ byly i některé osoby, které figurovaly na kandidátce SOS. Systém byl vysoce motivační zejm. pro „nákupčí“, kteří si takto mohli vydělat i částky i v řádu desítek tisíc Kč. Nabídky se šířily i prostřednictvím sociálních sítí (facebook), e-maily a v osobním kontaktu mezi občany. Po internetu dokonce kolovaly letáky s uvedenou nabídkou. V den konání hlasování (zejm. v pátek 15.10.2010) byly centrem organizování úplatného hlasování zejm. jednotlivé restaurace na území města, kde se oslovení zájemci shromažďovali. Byli pak k volebním místnostem svážení auty. Byla tak i Městskou policií Český Těšín ustanovena některá vozidla, která voliče svážela. Hlasování za peníze masově využily osoby s trvalým pobytem na adrese ohlašovny (bezdomovci), jichž bylo volit 97, přičemž u jiných voleb se účast těchto osob pohybuje mezi 2-5. Organizování pak bylo velmi úspěšné zejm. v okrajových částech města, kde bydlí sociálně slabší obyvatelstvo. Jedná se především o sídliště Svibice, dále pak sídliště Hornická a sídliště Hrabinská. Nabídka měla též velký úspěch mezi prvovoliči – studenty středních škol. Pokud jde o užití kontrolní mechanismy, pak psychologicky na voliče působila jistě přítomnost zástupce SOS jako volební strany ve volební komisi. Nejčastějším kontrolním mechanismem pak bylo vyžadování prázdných hlasovacích lístků odevzdaných nákupčím jako důkaz toho, že předpokládanou volbu volič nezměnil. Další voliči pak chtěli volební místnost opustit po převzetí hlasovacích lístků, aniž by před odchodem provedli volbu. Současně navrhovatelé tvrdí, že se objevilo velké množství sice platně, ale stále stejně vyplněných hlasovacích lístků pro SOS vyplněných tak, že současně byla zaškrtnuta volební strana a řada jejích kandidátů. Dokonce i v prostorech volebních místností se opakovaně vyskytovaly osoby instruující voliče, jak volit, dále se voliči vyptávali, kde je jejich vedoucí, kdo jim vyplatí peníze, atd. Na kandidátce SOS přitom krom lídra nebyly žádné osobnosti známé z veřejného života města, SOS od posledních voleb nevyvíjela prakticky žádnou činnost, neměla prakticky žádnou předvolební kampaň s výjimkou jediného plakátu s heslem proti zadlužování města (což ani není téma ve městě aktuální). Těsně před volbami pak byl do schránek distribuován jiný leták s řadou nepravdivých údajů. Taková kampaň dle navrhovatelů ani nemůže oslovit relevantní část voličů. Podpůrně navrhovatelé argumentují i výsledky 1. kola senátních voleb ve městě konaných v témže termínu. Dále argumentují nárůstem volební účasti o 12% oproti komunálním volbám v r. 2006, 2002 a 1998), zvláště markantně ve volebních okrscích sídliště Svibice (volební účast oproti předchozím volbám až dvojnásobná).

B.

K návrhu se písemně vyjádřili účastníci 1), 4), 5), 9), 10), 12) a 21).

Účastník 1) jako volební orgán uvedl, že všechny volební strany využily možnosti delegovat své členy do okrskových volebních komisí. SOS delegovala své členy do všech komisí, avšak s ohledem na následně podané rezignace neměla SOS své zastoupení v okrskových volebních komisích 2, 6 a 20. V předvolebním období se začala vyskytovat vesměs anonymní upozornění občanů, že ve městě je

organizováno nakupování voličských hlasů. Na žádost voličů bylo přímo v hlasovacích místnostech při předmětných volbách vydáno celkem 1.100 hlasovacích lístků, což je neobvykle vysoký počet. S ohledem na uvedená upozornění byly všechny okrskové volební komise požádány o sepsání zápisů o neobvyklostech při volbách; ty účastník 1) předložil soudu. Shrnuje, že v případě opakovaného hlasování by nemohl než postupovat stejným způsobem, když mu nejsou známy žádné zákonné prostředky, jimiž lze jednat, o němž navrhovatelé tvrdí, že se stalo, zabránit.

Účastníci 4) a 5) uvedli, že si nejsou vědomi žádného jednání, jak je v návrhu uvedeno. Mají však za to, že i kdyby k předmětnému jednání došlo, není tu ustanovení volebního zákona, které by tímto jednáním mohlo být porušeno. Tvrzení obsažená v návrhu považují za nekonkrétní a obecná. Upozorňují, že žádná z okrskových volebních komisí si pro zachování pořádku nevyžádala asistenci policie. Mají za to, že nelze směřovat svobodu vůle voličů (volit, koho sami chtějí) s pohnutkou k tomuto jednání (kterou může být mj. i finanční motivace). Mají za to, že otázka volební účasti či volební kampaně SOS je pro posouzení věci irelevantní. Pokud by snad k tvrzenému jednání došlo, poukazují na vyjádření účastníka 1) o tom, že takovému jednání nelze ani do budoucna zabránit. Je proto především na zákonodárci, aby právní úpravou vytvořil prostor pro zabránění takovým jednáním. Navrhují proto zamítnutí návrhu.

Účastník 9) uvedl, že má za to, že návrh je odrazem porážky některých volebních stran, které ji nemohou snést. Má za to, že vysoká volební účast odráží jen vůli voličů, kteří si přejí změnu. Navrhovatelům zjevně vadí, že „neoblíbený politik“ dostal tolik hlasů. Masivní ovlivňování voličů je typické pro všechna politická uskupení, jinak by musely být za neplatné prohlášeny všechny volby, např. pro upřednostňování některých politických subjektů v médiích, pro akce, kde se zadarmo či za minimální cenu rozdávalo pivo, vystupovali umělci, pro stěhování voličů těsně před volbami, atd. Zdůrazňuje, že každý může činit, co není zákonem zakázáno a nemůže být nucen činit, co zákon neukládá. Za rozhodující pokládá vždy vůli samotného voliče. Co do navrhovatelů tvrzených kontrolních mechanismů má za to, že by navrhovatelé měli osvětlit, komu nadpozemské schopnosti ovládání vůle přikládají. Tvrzení navrhovatelů pokládá za skandální, a pokud je navrhovatelé neprokážou, žádá hlasitou a srozumitelnou omluvu navrhovatelů a zejm. jejich zástupce, kterou požaduje současně v písemné formě. Uzavírá, že voliči vyjádřili dosud ve městě vládnoucí koalici nedůvěru. Její zástupci dostali jen 12 mandátů, ale potřebovali by 14. Je proto logické, že usilují o nové volby. Sám o organizaci žádného systému, jak ho navrhovatelé popisují, neví. Chtějí-li navrhovatelé docílit nových voleb, je to i v zájmu SOS, ať však přitom navrhovatelé neházejí na SOS špínu.

Účastnice 10) uvedla, že jakkoli byla kandidátkou za SOS, o ničem, co navrhovatelé tvrdí, neví, a má za to, že je na navrhovatelích, aby svá závažná – podle účastnice 10) nesmyslná – tvrzení prokázali.

Účastník 12) má návrh za snůšku jednosměrných dedukcí a zbožných přání. Návrh považuje za zoufalou snahu navrhovatelů, kteří nebyli ve volbách úspěšní, o druhou šanci. Nechápe, proč je stížnost vedena jednostranně proti SOS,

kteřá ve volbách ani nezvítězila. Osobně žádné houfy lidí čekajících na „odměnu“ neviděl, sám o žádném organizování nákupů neví. Připojuje se dále ke stanovisku účastnice 10). Za snahu o ovlivnění demokratických a svobodných voleb pak považuje návrh samotný. Má za to, že mnohým, včetně navrhovatelů, by mohlo vadit prověření dosavadního hospodaření města, což může být hlavním důvodem podání návrhu.

Účastník 21) uvedl, že sám není členem, ani není ve zločinném spolčení s žádnou se znesvářených stran. Jako občan tohoto „státu“ svým jednáním ve smyslu platných zákonů neplatnost voleb nezpůsobil.

V počátku jednání se krom odkazu účastníka 1) na písemné stanovisko účastníci k návrhu nevyjádřili.

C.

Krajský soud provedl ve věci dokazování při jednání, které s ohledem na zásady rychlosti a hospodárnosti řízení akcentované fixní 20-denní lhůtou k vyřízení návrhu [§ 56 odst. 2, § 90 odst. 3 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] nařídil mimo budovu soudu do prostor Městského úřadu Český Těšín.

C.1.

Z letáku předloženého účastníkem 1) soud zjistil, že by vytvořen leták nabízející 300,- Kč za hlas ve volbách a 200,- Kč za doporučení dalšího, kdo by měl o odměnu zájem, kdy kontaktní e-mail je uveden v podobě „registraceSOS@email.cz“ s tím, že případné zájemce bude autor letáku prostřednictvím SMS před volbami informovat o přesných časech, kdy bude otevřena příslušná volební místnost a před ní bude pracovník autora. Odměna bude vyplacena formou daru „pro dodržení Všechny platných zákonů ČR“, podmínkou je trvalé bydliště v Českém Těšíně (či obcích spadajících pod Český Těšín) a účast v komunálních volbách. Tento leták byl umístěn na sociální síti facebook.

C.2.

Ze zápisu Městské policie Český Těšín ze dne 26.10.2010 soud zjistil, že s ohledem na informace, že by mohlo dojít ke zmanipulování voleb, městská policie vytvořila větší počet hlídek, které prováděly kontrolní činnost v okolí volebních místností a monitorovaly pohyby vozidel a osob v tomto prostoru. Dne 15.10.2010 okolo 14:30 hod. byla městská policie informována, že dochází ke svážením občanů k volbám, zejm. v okrscích 11, 14, 16. V blízkosti těchto volebních místností byl zaznamenán zvýšený výskyt 6 konkrétně určených vozidel. Dále na základě telefonického oznámení byl monitorován prostor na ul. Tovární, kde se vyskytoval hlouček místních bezdomovců, projíždělo a bezdomovce vysadilo jedno z vozidel shora určených; po příjezdu hlídky městské policie se hlouček rozešel. Dále členové volebních komisí informovali, že někteří občané romské národnosti, kteří se dostavili k volbám, se ptali, kde dostanou svých 500,- Kč.

Výslechem svědka Petra Chroboczeka, ředitele Městské policie Český Těšín, a výslechem svědka Michala Wawrzyka, jeho zástupce, bylo zjištěno, že sv. Chroboczek přijímal v pátek po otevření volebních místností, asi 30 anonymních telefonických podnětů, v sobotu již takové podněty přijaty nebyly. Okolo 14.00 hod. v pátek 15.10.2010 dostal informaci, že na Tovární ul. se nachází větší skupina shromážděných bezdomovců. Proto společně se sv. Wawrzykem vyjeli na místo, kde byli za 5-10 min. Mezi bezdomovci se nic zvláštního nedělo. Po chvíli přijelo vozidlo VW Golf; když strážníky z vozidla uviděli, zacouvali a opodál vysadili další bezdomovce. Poté vozidlo kolem strážníků několikrát projelo, ale již se nic zvláštního nedělo a i shromážděná skupina bezdomovců se rozešla. V blízkosti místa, kde se bezdomovci nacházeli, se žádná volební místnost nenachází. Sami přímo v průběhu hlasování žádné nezákonné rušení voleb nezjistili.

Výslechem svědka Davida Tvrdíka, strážníka Městské policie Český Těšín, bylo zjištěno, že 15.10.2010 společně s kolegou Hyrnikem monitorovali dodržování pořádku před volebními místnostmi na ul. Slovenská a Pod Zvonek. Zaregistrovali pohyb dvou konkrétních vozidel vícekrát, kdy vozidla přivážela voliče k volebním místnostem a zase je odvážela. Tato vozidla viděli dohromady u obou objektů každé 6-8x. O těchto poznacích informoval operačního, který je předal sv. Chroboczekovi a Wawrzykovi. Sám nic protizákonného, co by mohlo ovlivnit průběh voleb, nezaznamenal.

Výslechem svědka Jana Hyrnika, strážníka Městské policie Český Těšín, nebylo zjištěno pro věc významných skutečností, když tento svědek vypověděl, že se jednalo o běžnou službu, jako vždy u voleb. S kolegou pozorovali nějaká vozidla, ale nic zvláštního nezjistili.

Jakkoli sv. Hyrnik nepotvrdil výpověď sv. Tvrdíka, krajský soud považuje výpověď sv. Tvrdíka za věrohodnou a vycházel z ní, zejm. když tato výpověď odpovídá písemné zprávě vyhotovené sv. Chroboczekem již 26.10.2010, z čehož jasně vyplývá, že tento svědek musel podat příslušné hlášení, které bylo následně podkladem pro zpracování písemné zprávy.

C.3.

Výslechem svědkyně Sandry Gellrichové bylo zjištěno, že když dne 15.10.2010 okolo 13:00 hod. procházela kolem volební místnosti okrsku 6, nikoli v bezprostřední blízkosti této místnosti ji oslovil neznámý muž s tím, zda si nechce vydělat 300,- Kč, bude-li volit SOS. Svědkyně nabídku odmítla. Předtím jí na facebook přišla reklama, že když bude hlasovat pro SOS, obdrží jako dárek 300,- Kč. Další informace má již jen z doslechu. Sama volit nebyla, kolem volební místnosti šla do obchodu.

Svědka Jiří Chrástecký ve své výpovědi uvedl, že dne 16.10.2010, když šli s manželkou volit jako voliči 10. okrsku, viděli před volební místností červené Audi, z něhož vystoupil p. Gorol a další 3-4 Romové. Nato vyšly ven dvě členky volební komise s přenosnou schránkou, do níž zmíněné osoby vhadzovaly volební lístky, takto viděl lístky vhadzovat 5-6 osob. Nato se členky volební komise vrátily do volební místnosti a p. Gorol těm lidem, co odvolili, předával peníze.

Svědčce Jiřina Chrástecká ve své výpovědi uvedla, že si před volební místností všimla členek komise s přenosnou volební schránkou. Později ty členky komise se schránkou odešly a kolem p. Gorola se objevily všechny jeho děti, vesměs již zletilé, kterým dával každému zhruba 200 – 300 Kč. To červené auto stálo přímo před vchodem do volební místnosti. Sama nikoho do přenosné schránky volit neviděla, přišla vlastně, když už členky komise odcházely. Neví proto, proč byly s přenosnou schránkou venku.

Z výpovědí manželů Chrásteckých soud nevzal žádná zjištění za prokázaná, když jednak vzájemně vypovídají zcela odlišně, jednak je jejich výpověď v přímém rozporu s výpovědí svědkyně Riedlové (viz níže), která jasně ozřejmila důvod, proč byly členky volební komise s přenosnou schránkou před budovou, navíc před soudem též zopakovala, že po otevření se v přenosné volební schránce nacházel jediný odevzdaný lístek pro volby do zastupitelstva a jediný pro volby do senátu.

Výslechem svědka Gejzy Žigy bylo zjištěno, že 15.10.2010 kolem 18:00 hod. byl na nám. ČSA osloven neznámým mužem, zda by nechtěl 500,- Kč za hlasování. Nato svědek odpověděl, že již volit byl, poté se s mužem rozešli. Nedověděl se tak, koho by měl za uvedenou částku volit. Takto byl osloven na nám. ČSA u prodejny pečiva; je-li v blízkosti volební místnost, neví. Téhož dne okolo 15:30 hod. si všiml, že hodně lidí se zdržovalo v blízkosti volební místnosti. Tito přicházeli od rest. Kysuce (na dlouhých schodech stálo hodně lidí, asi až do schodiště. Později, když sešel ven a šel do města, slyšel rozhovory těchto lidí, že za volby dostali 200,- Kč. Další informace má jen z doslechu.

Výslechem svědka Martina Janečky bylo zjištěno, že mezi lidmi ve Svibici se šířila nabídka o odměně za hlasování ve volbách. Byl společně s kamarády osloven neromem s tím, že má jít volit a za to dostane 500,- Kč, a když sežene dalšího, za každého 200,- Kč. Dále bylo svědkovi nabídnuto, že pokud donese 100 prázdných hlasovacích lístků, dostane dalších 1.000,- Kč. V pátek 15.10.2010 okolo 13:30 viděl spoustu lidí shromažďujících se před rest. Kysuce (cca. 150-200m od volební místnosti 14), dolů sám sešel okolo 14:00 hod. S kamarády šli ke škole, kde stáli připravení lidé s předvyplněnými hlasovacími lístky, které jim dali. Sám takto dostal jeden hlasovací lístek velký a jeden malý, se jménem účastníka 9). Lístky si měl dát každý do kapsy a po příchodu do volební místnosti si vyžádat lístky prázdné. Nato měli voliči odvolit připraveným lístkem a pro kontrolu donést zpět celou nevyplněnou sadu lístků. Oproti vrácení prázdných lístků docházelo v rest. Kysuce k vyplácení peněz, což viděl svědek osobně, kdy onen organizátor si do sešitku zapisoval všechny, komu vyplatil peníze (500,- Kč). Opisoval si i jejich občanské průkazy vč. rodného čísla. Lidé čekali ve frontě v dlouhé řadě, která sahala až ven před restauraci. Viděl takto sám asi 100 lidí, kteří tuto nabídku využili. Výpověď tohoto svědka pokládá soud za věrohodnou, kdy samotná skutečnost, že byl dříve klientem zástupce navrhovatelů ve své trestní věci, nesvědčí sama o sobě o jeho nevěrohodnosti. Co do počtu lidí, které viděl, je výpověď svědka také věrohodná, když přesně odhadl k dotazu účastníka 12) počet osob v jednacím sále v době svého výslechu.

Výslechem svědka Miroslava Nytry bylo zjištěno, že je obyvatelem azylového domu, kam se asi 14 dní před konáním voleb dostavily dvě osoby – Rom a nerom s tím, že kdo půjde volit (neříkali koho), dostane od nich 700,- Kč. Kontaktovali takto venku klienty azylového domu, cca. 15 lidí. Asi 2 dny před volbami přišli znovu s tím, že zájemci mají být 15.10.2010 v 15:00 hod. v rest. Těšíňanka. Mezitím se dostavil jiný člověk nabízející také 700,- Kč s tím, že na jeho nabídku reflektující zájemci mají být v 16:00 hod. v rest. Slavoj. Ten již uváděl, že tato odměna bude za hlas pro SOS. Asi 5 lidí vč. svědka šli do rest. Slavoj. Tam už byli 4 jiní muži, kteří naložili přítomné voliče do předem připravených aut a rozváželi do volebních místností. Ti, kdo neměli volební lístky, si nejprve u komise vyžádali prázdné, a pak s nimi vyšli ven. Tam přítomný zprostředkovatel velké lístky vyplnil pro SOS a z malých vybral ten pro účastníka 9). Nato předal voliči takto upravené lístky. Volič se vrátil do volební místnosti a s takto upravenými lístky odvolil. Svědek uvedl, že on sám již dále za plentou lístky nijak neupravoval. Po návratu přímo před volební místností vsedli zpět do auta, každému bylo vyplaceno 700,- Kč. Byli odvezeni zpět ke Slavoji, kde byli nabírání další. Sám takto viděl ve Slavoji cca. 30-40 lidí. Další informace má již jen z doslechu.

C.4.

Mezi účastníky je nesporné, že ve Městě Český Těšín bylo při předmětných volbách 23 volebních okrsků a okrskových volebních komisí.

Ze zápisů okrskových volebních komisí 1, 2, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 16, 19, 20, 21, 22 bylo zjištěno, že tyto komise nezaznamenaly žádné zvláštnosti při průběhu hlasování v předmětných volbách, které by se mohly týkat podplácení voličů.

Ze zápisu okrskové volební komise 8 bylo zjištěno, že byly zaznamenány celkem 3 pokusy o úpravu hlasovacích lístků mimo volební místnost, jimž však bylo zabráněno.

Ze zápisu okrskové volební komise 9 bylo zjištěno, že jednomu voliči byly 15.10.2010 vydány volební lístky. Ten však „neodvolil“ s tím, že se musí poradit. Přišel volit až 16.10.2010 okolo 13:30 hod., hlasovací lístky měl již připravené, byl viděn již okolo 12:00 hod., jak někoho vyhlíží před restaurací 107. Dne 16.10.2010 se dostavil mladý muž s matkou, stále upozorňující, že je matčin doprovod; byl až podezřele aktivní, snažil se vše dělat za matku. Zapisovatelka komise si přitom všimla opodál stojícího nastartovaného vozidla. Po odchodu z volební místnosti šel muž napravo k vozidlu, matka nalevo. Cca. po 2 minutách muž od vozidla odešel a šel za matkou, která na něj čekala u pizzerie, vozidlo po chvíli odjelo.

Výslechem svědkyně Lucie Brudné, předsedkyně 3. okrskové volební komise, nominované za volební stranu NEZÁVISLÍ, a ze zápisu okrskové volební komise 3 bylo zjištěno, že dne 16.10.2010 se do volební místnosti dostavil muž požadující volební lístky, ačkoliv nebyl voličem v tomto okrsku. Volební lístky mu nebyly vydány. Na hlasovacích lístcích pro SOS byla většina lístků označena křížkem pro SOS jako volební stranu a dalšími 20 křížky pro jednotlivé kandidáty téže volební strany; jevílo se, že byly patrně vyplněny stejnou propiskou, stejnou osobou. Těchto lístků bylo cca. 150. Dále nejmenovaný muž s přítelkyní (který v okrsku volil) sdělil, že

dostal 1.000,- Kč při zvolení SOS. Asi 3x se stalo, že volič nešel za plentu, a to ani k upozornění komise, přesto mu bylo umožněno hlasovat.

Výslechem Hedviky Riedlové, předsedkyně 10. okrskové volební komise, nominované za volební stranu KDU-ČSL, a ze zápisu okrskové volební komise 10 bylo zjištěno, že dne 15.10.2010 se volič Lukáš Ferko po odvolení obrátil na komisi s dotazem, kde dostane peníze; na následné dotazy komise odpovídal, že mu něco říkal šéf na Havlíčkově ul. Nato z volební místnosti vyběhl. Dne 16.10.2010 byla volební komise nařčena, že venku na chodníku „volí cikáni do urny za peníze“, které dostávají z červeného Audi. Dvě členky komise byly v tu chvíli venku s přenosnou volební schránkou, kde volila pí. Gorolová sedící v autě. Členky komise tam vyšly na základě požadavku manžela jmenované, neb tato má být vozičkářkou. Při počítání hlasů v této komisi bylo zjištěno, že v přenosné volební schránce nebyly vloženy žádné další hlasovací lístky.

Výslechem svědkyně Anety Mrozkové, předsedkyně 11. okrskové volební komise, nominované za volební stranu KDU-ČSL, a ze zápisu této komise bylo zjištěno, že byla zaznamenána účast 97 voličů s místem trvalého pobytu na ohlašovně (v minulých volbách max. 5 takových voličů), z chování některých voličů bylo zřejmé, že volí poprvé. Voliči ve zvýšené míře požadovali volební lístky, dále požadovali lístky pro příbuzné a známé (pro příbuzné a známé vydány nebyly). Do prostoru pro úpravu lístků se 2x snažili současně dostat 2 voliči současně (čemuž okrsková volební komise zabránila), telefonicky se radili, lístky chtěli upravit mimo volební místnost. Jeden volič požadoval potvrzení o účasti při volbách, jeden hledal kontaktní osobu, která mu má vyplatit 500,- Kč, neříkal však, za co. Před volební místností zastavovala opakovaně vozidla přivázející prvovoliče. Objevovali se tak voliči ve skupinkách, pravidelně přicházejících s jedním a tímtéž mužem, který voliče přivezl vždy stejným autem a čekal na ně před skleněnými dveřmi do volební místnosti (stál tak již v objektu, kde je volební místnost). Jeden volič chtěl s prázdnými lístky odejít bez odvolení, v tom mu však komise zabránila a tento před odchodem z místnosti řádně odvolil.

Z výslechu Marka Wojoczeka, předsedy 14. okrskové volební komise, nominovaného za volební stranu NEZÁVISLÍ, a zápisem okrskové volební komise 14 bylo zjištěno, že jeden volič se při vstupu do volební místnosti ptal, jestli se může volit za peníze, když dostal nabídku, aby volil účastníka 9) za peníze. V pátek 15.10.2010 ihned po otevření volební místnosti ve 14:00 hod. se dostavil větší počet voličů romské národnosti, často celá rodina a v rozporu se skutečností tvrdili, že nemají volební lístky. Dále přišel volit do senátu větší počet voličů držících již přímo v ruce volební lístek pro účastníka 9). Při sčítání si komise všimla, že některé volební lístky byly vyplněny stejně (zjevně stejnou osobou), vždy pro SOS a 21 kandidátů této strany.

Ze zápisu 15. okrskové volební komise bylo zjištěno, že došlo k velké účasti voličů, kteří se ostatních voleb nezúčastňují, byl zaznamenán zvýšený počet voličů, kteří neměli pojem o způsobu hlasování, kdy na otázky, zda budou volit do zastupitelstva města či do senátu, odpovídali „já nevím“, mně je to jedno“, atp., dále byl zaznamenán větší počet voličů přicházejících s připravenými hlasovacími lístky a netajícími se tím, že jdou volit do senátu účastníka 9); byli i tací, kdo si vzali

hlasovací lístky s tím, že si je po poradě v autě ještě upraví a donesou zpět. Někteří voliči byli osloveni na chodníku člověkem, který se jich vyptával, koho jdou volit. Při sčítání komise zjistila, že mnoho lístků bylo vyplněno shodně – pro SOS jako volební stranu a současně pro 20 jejích kandidátů, na první pohled stejnou propiskou; mohla jich být asi polovina, přesný počet na kusy nebyl schopen určit.

Výslechem svědka Vladimíra Matíka, předsedy 17. okrskové volební komise, nominovaného za volební stranu KSČM, a zápisem okrskové volební komise 17 bylo zjištěno, že jeden volič vešel do volební místnosti se slovy „když dostanu další peníze, zvolím koho chcete“, v jedné chvíli se ocitli za toutéž plentou dva voliči tmavé pleti (jeden v okrsku registrovaný, druhý ne) a radili se o hlasování, proto musela komise jednoho vykázat, poté bylo tomu z nich, který byl v okrsku registrovaným voličem, umožněno odvolit; na ulici před volební místností stál podle jednoho voliče muž, který usměrňoval a radil příchozím, koho a jak volit. Byl zaznamenán enormní výskyt požadavků na vydání volebních lístků ve volební místnosti, všichni tvrdili, že lístky ve schránce předem neměli. Při sčítání si komise všimla, že některé volební lístky byly jednotně označeny červeně, týkaly se konkrétní strany (SOS) a mnohdy současně i pro všechny její kandidáty. Těchto lístků bylo 15-20, ve volební místnosti žádná červeně písící propiska nebyla. Jeden volič komisi otevřeně přiznal, že jeho rodinným příslušníkům bylo nabízeno 500,- Kč za zvolení SOS a účastníka 9).

Ze zápisu 18. okrskové volební komise bylo zjištěno, že členka komise byla jedním voličem oslovena otázkou „Kde tady dostanu na to pivo?“

Výslechem svědkyně Jany Baronové, předsedkyně 23. okrskové volební komise, nominované za volební stranu KDU-ČSL, a zápisem okrskové volební komise 23 bylo zjištěno, že komise zaznamenala stejně upravené volební lístky pro SOS (strana + 20 jejích kandidátů), které byly na první pohled vyplněny stejnou tužkou. Těchto lístků mohla být až nadpoloviční většina ze všech lístků odevzdaných ve volebním okrsku. Dále byly zaznamenány nápadně stejné volební lístky pro SOS se zvýrazněním kandidáta poř. č. 3. Z odevzdaných lístků svědkyně vybírala právě tyto lístky, když jich bylo hodně. U voleb se objevili voliči, kteří k volbám běžně nechodí, bylo viděno pár vozidel taxislužby, která přivezla voliče k volbám. Jeden člen komise sdělil, že na ul. Formanské a Školní koloval tiskopis, kam se zapisovali občané, kteří chtějí volit SOS za úplatu.

C.5.

Byl zamítnut důkazní návrh navrhovatelů na čtení záznamu o výpovědi Stanislava Vincoura, příp. návrh na doplnění dokazování jeho výslechem, když všechny skutečnosti, o nichž měl vypovídat, potvrdila ve své výpovědi sv. Mrozková.

C.6.

Z přípisu účastníka 1) ze dne 12.10.2010 soud zjistil, že účastník 1) podal trestní oznámení pro podezření z organizovaného podplácení při volbách pro některou z kandidujících volebních stran (údajně by se mělo jednat o SOS). Toto

oznámení bylo podáno na základě oznámení občanů podaných telefonicky, e-mailem či osobně v období posledního týdne před 12.10.2010.

Z obsahu spisového materiálu Policie ČR, obvodního oddělení Český Těšín, sp. zn. KRPT-91637/ČJ-2010-070311 a sp. zn. KRPT-91217/ČJ-2010-070311 soud zjistil, že Tomáš Blažek oznámil, že v baru 0 106 mu obsluha měla bez nátlaku nabídnout možnost přivýdělku za hlas SOS, bez bližších konkrétních sdělení. Stalo se tak volnou, nezávaznou a nenátlakovou cestou, jako by žertem. K tomu byla vytěžena obsluha baru, která sdělení popřela, o penězích nic neví, nikomu nic nenabízela, nikdo ani peníze obsluze nenabízel. Dále byli dotázáni majitelé vozidel zjištěných městskou policií, kteří vesměs sdělili, že se pohybují po městě, nikoho však nerozváželi, nikomu žádné peníze určitě nenabízeli, jeden z nich vozil lidi na oslavu svého otce. Dále byla přijata oznámení:

- Beaty Badoškové, která se měla doslechnout od blíže neurčených osob, že někdo nabízí za hlas SOS finanční odměnu; to jí vadí a žádá, aby se věc prošetřila; od své blíže neurčené známé dostala SMS, ve které i jí byla tato odměna nabídnuta;
- Pavly Brady, místopředsedkyně Strany pro otevřenou společnost, a to na neznámou osobu, která vytvořila leták uvedený shora pod C.1. a umístila jej na facebook.

V materiálu PČR je obsaženo i oficiální prohlášení Strany pro otevřenou společnost podepsané Pavlou Brady a účastnicí 10), kde se tyto osoby oficiálně distancují od letáku uvedeného shora pod C.1.

Z přílohy podání účastníka 9) bylo zjištěno, že účastník 9) podal trestní oznámení na účastníka 22), který v den voleb jako velitel městské policie vydal strážníkům příkaz sledovat bezúhonné občany, mapovat jejich pohyb, činit o tom záznamy, aniž by k tomu byl zákonný důvod, k dosažení svých politických cílů.

C.7.

Krajský soud zjistil z veřejně dostupných zdrojů (www.volby.cz) vyhlášené výsledky voleb do Zastupitelstva města Český Těšín, ze kterých zjistil, že:

a) pro jednotlivé volební strany bylo odevzdáno ve všech okrscích celkem:

o Věci veřejné	4 612 hlasů,
o ČSSD	52 253 hlasy,
o NEZÁVISLÍ	5 457 hlasů,
o SOS	45 585 hlasů,
o navrhovatel e)	8 393 hlasy,
o ODS	34 431 hlas,
o DSSS	1 200 hlasů,
o navrhovatel c)	7 974 hlasy,
o Koalice Suverenita a SPOZ	2 698 hlasů,
o KSČM	17 718 hlasů,
o navrhovatel a)	13 475 hlasů,
o KDU-ČSL	44 428 hlasů.

b) pro SOS bylo ve volebních okrscích 3, 14 a 23 odevzdáno:

o ve volebním okrsku 3	1 383 hlasy,
o ve volebním okrsku 14	4 297 hlasů,

- o ve volebním okrsku 23 2 956 hlasů.

Krajský soud zveřejněné výsledky dále přepočtl, aby zjistil, o kolik hlasů by musela SOS dostat méně, aby to mělo vliv na některý z jejich mandátů. Zjistil tak, že SOS by poslední z mandátů neobdržela, bylo-li by pro ni odevzdáno nejméně o 5.161 hlasů méně. To při teoretickém propočtu – při zohlednění jen voličů hlasujících pro tuto stranu jako celek – představuje o min. 192 voliče méně.

Při teoretickém propočtu provedeném stejnou metodikou pak pro SOS ve volebních okrscích 3, 14 a 23 hlasovalo:

- o ve volebním okrsku 3 min. 52 voliči,
- o ve volebním okrsku 14 min. 160 voličů,
- o ve volebním okrsku 23 min. 110 voličů.

V těchto volebních okrscích přitom bylo odevzdáno:

- o ve volebním okrsku 3 401 obálek,
- o ve volebním okrsku 14 471 obálek,
- o ve volebním okrsku 23 487 obálek.

C.8.

Návrhy navrhovatelů na doplnění dokazování výpisem ze seznamu politických stran, kandidátními listinami volebních stran pro předmětné volby, volebního lístku, přehlednou mapou Českého Těšína s vyznačením volebních místností, přezkoumáním odevzdaných volebních lístků (k otázce jednotného vyplňování), stanovami Strany pro otevřenou společnost, mimořádným vydáním Těšínských listů, předvolebním letákem SOS, reakcemi jiných volebních stran k předvolebnímu letáku SOS byly zamítnuty jako nadbytečné, když uvedené důkazy se netýkají zásadní v řízení zkoumané otázky – zda v Českém Těšíně došlo při volbách do Zastupitelstva města Český Těšín konaných ve dnech 15. – 16.10.2010 k podplácení voličů a v jaké míře.

Byly zamítnuty též návrhy navrhovatelů na doplnění dokazování výsledky svědků Jany Maškové, DiS., a Doroty Havlíčkové, které měly shromažďovat podněty občanů. Tyto osoby totiž ani dle návrhu neměly mít vlastní poznatky o tvrzeném uplácení, veškeré jejich informace jsou pouze zprostředkované, „z doslechu“.

Dále byly zamítnuty návrhy na výslech účastníků 15), 18) a 22), o opatřeních činěných těmito osobami jako současnými představiteli města Český Těšín před volbami ve snaze zabránit ovlivnění výsledků voleb podplácením, když informace o takto přijatých opatřeních nejsou způsobilé prokázat, zda v Českém Těšíně došlo při volbách do Zastupitelstva města Český Těšín konaných ve dnech 15. – 16.10.2010 k podplácení voličů a v jaké míře.

Současně byl zamítnut návrh na doplnění dokazování o otázkách týkajících se osoby účastníka 9), když ani skutečnosti k jeho osobě se vztahující, ať už by byly jakékoli, nejsou způsobilé prokázat, zda v Českém Těšíně došlo při volbách do Zastupitelstva města Český Těšín konaných ve dnech 15. – 16.10.2010 k podplácení voličů a v jaké míře.

Byly zamítnuty i návrhy na doplnění dokazování čtením záznamu o výpovědích, příp. výsledky svědků Matěje, Zapletal, Zapletalové, Henna, Koča,

Tolaszové, Zdražily, Bartosze a Ruckého, kteří buď mají informace jen z doslechu, nebo byli osloveni osobami, které odmítají identifikovat.

Nebyl proveden důkazní návrh účastníka 9) na přepočítání lístků odevzdaných do přenosné schránky v okrsku 10, když tato otázka byla v řízení objasněna výpovědí sv. Riedlové.

D.

V závěrečném návrhu navrhovatelé uvedli, že se pokusili dovodit obecný stav. Je jasné, že tu nemohou být ambice zmapovat skutkový stav do absolutních konkrétních podrobností, zejména, že by byl určen přesný počet zmanipulovaných osob. Důkazy, které navrhovatelé navrhli, plně korespondují i s ostatním provedeným dokazováním. Jedná se o věc závažnou, nestandardní, kdy je třeba přijmout podstatné rozhodnutí, zda předmětné jednání je protizákonné či nikoliv. Odkázali na § 60 odst. 3 zák. č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZO“), tedy na princip potencionální kauzality. Mají za to, že volby mohly být ovlivněny relevantním způsobem a za této situace navrhli návrhu vyhovět.

Účastník 1) v závěrečném návrhu zdůraznil postavení volebního orgánu jako orgánu státní správy. Tento orgán tak mohl vykonávat jen to, co mohl a zákon ukládá. Není tu místa pro odsouzení nebo naopak akceptaci chování některých volebních stran. Volební orgán splnil své povinnosti, průběh voleb byl hladký, okrskové volební komise se žádného pochybení nedopustily. Nebyla přijata žádná stížnost, žádný podnět vyúsťující do podstatného řešení, věci z doslechu byly řešeny na místě. ZVZO je benevolentní k propagaci a agitaci, v den voleb zapovídá agitaci v objektech, kde se nacházejí volební místnosti a v bezprostřední blízkosti. Účastník 1) vyzdvihl odpovědnost voličů, kdy není v moci volebního orgánu provést takovou osvětu, aby šli všichni volit čestně a zodpovědně, avšak i pokud někteří voliči volí jinak, jedná se o oprávněné voliče vykonávající své hlasovací právo. Co do jednotlivých důkazů uvedl, že svědkyně Gellrichová nepotvrdila agitaci ve volební místnosti či její blízkosti, manželé Chrástečtí jsou zjevně nevěrohodní s ohledem na výpověď předsedkyně příslušné volební komise. Svědectví svědků Janečky a Nytry přineslo jisté indicie, nicméně i toto bylo natolik nekonkrétní, že by se k tomu nemělo přihlížet. Ani svědectví svědka Žigy nepřineslo žádné poznatky, které by mohly vést k závěru o agitaci či propagaci ve volebních místnostech či jejich bezprostředním okolí. Podmínkou úspěšnosti návrhu je porušení ZVZO, dále že by mohlo dojít k ovlivnění výsledků voleb a kauzální nexus, ale především též protizákonnost zásadního významu. Z poznatků okrskových volebních komisí, výpovědí předsedů, výpovědí strážníků městské policie lze dovodit jednotlivé excesy směřující k porušení práva, jakož i excesy co do svážení. Pokud však ke čtyřem volebním místnostem přijelo 8x auto, přičemž ani nebylo vždy v bezprostřední blízkosti, jedná se o exces, nikoli o situaci významnou, způsobitou zásadně ovlivnit výsledky voleb. Z pozice volebního orgánu zdůraznil zásady stability, projevu vůle voličů a předvídatelnosti chování voličů, ale zejména již rozebranou odpovědnost voličů. Uzavřel, že podle něj k porušení ZVZO nedošlo, zmíněné excesy nepředstavují významný zásah, který by byl schopen výsledkem voleb ovlivnit. Navrhl proto zamítnutí návrhu.

Účastníci 3), 4), 5), 6), 7), 8), 10), 12), 14), 20) se ztotožnili se závěrečným návrhem účastníka 1).

Účastník 9) se ztotožnil se závěrečným návrhem účastníka 1) a dodal, že v demokratickém státě při principu tajných voleb je hlas voliče nekoupitelný a je nesmyslné o kupování hlasů diskutovat.

Účastníci 15), 16), 22), 24), 27) se na závěr jednání nevyjádřili

E.

Krajský soud předesílá, že si je vědom obecnosti a kusosti zákonné úpravy obsažené zejm. v ZVZO, která se týká úpravy způsobu soutěže volebních stran ve volbách do zastupitelstev obcí.

Krajský soud však vychází z úpravy zákonům nadřazené, tzn. z úpravy ústavněprávní, a to z čl. 5 Ústavy ČR¹⁾, čl. 21 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod²⁾.

Podle čl. 5 Ústavy České republiky¹⁾ politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů.

Podle čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod²⁾ občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.

Podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod²⁾ občané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.

F.

Krajský soud je si současně vědom dosavadní judikatury volebních soudů k otázce podplácení voličů, zejména pak rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem při přezkumu voleb do zastupitelstev obcí po volbách konaných v r. 2006, jakož i rozhodnutí letošních ve věcech voleb v Kadani³⁾, v Krupce⁴⁾, v Jirkově⁵⁾, v Lovosicích⁶⁾ a v Roudnici nad Labem⁷⁾, kdy Krajský soud v Ústí nad Labem opakovaně prezentoval svůj názor, že *„pojetí volební kampaně obchodně-tržním způsobem, spočívajícím v předávání finanční odměny za příslib hlasování určitým způsobem, není jednáním, které by představovalo nějaké porušení ZVZO, a to včetně jeho ustanovení § 30“*.

1) publikována po č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

2) publikována ústavním zákonem č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

3) usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4.11.2010 č.j. 15 A 91/2010-33

4) usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8.11.2010 č.j. 15 A 92/2010-51

5) usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11.11.2010 č.j. 15 A 100/2010-28

6) usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10.11.2010 č.j. 15 A 107/2010-20

7) usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem z dnešního dne č.j. 15 A 109/2010-26

Krajský soud v Ostravě předesílá, že restriktivní výklad vedoucí k závěru, že úspěšnost návrhu na neplatnost voleb (nebo na neplatnost hlasování nebo na neplatnost volby kandidáta) je podmíněna porušením příslušného volebního zákona a žádného jiného obecně závazného právního předpisu, je překonán. Vychází přitom z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu ČR⁸⁾, podle které je soud oprávněn v rámci své kompetence hodnotit též tvrzené porušení jiných právních předpisů než výhradně příslušného volebního zákona, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se na volební proces, příp. se jedná o případy přímé aplikace ústavních norem bez jejich konkretizace v předpisech podústavního práva.

Krajský soud v Ostravě se s názorem Krajského soudu v Ústí nad Labem neztotožňuje, kdy podplácení voličů, t.j. předávání peněz konkrétním voličům za volební hlas odevzdaný konkrétní straně či konkrétnímu kandidátovi, považuje za závažný volební delikt, narušující volnou soutěž volebních subjektů garantovanou čl. 5 Ústavy ČR¹⁾, čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod²⁾.

Krajský soud v Ostravě přitom vychází z interpretace těchto ustanovení Ústavním soudem ČR, který ve svém plenárním nálezu ze dne 26.1.2005 sp. zn. Pl. ÚS 73/04⁹⁾ jednoznačně uzavřel, že „rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát. Podstatné však je, že zrušení voleb nelze brát jako trest za porušení volebních předpisů, nýbrž jako prostředek k zajištění legitimacy zvoleného orgánu. Rozhodující je pravděpodobnost vlivu volební vady nebo volebního deliktu na volební výsledek v konkrétních volbách s konkrétními voliči. (...) To jistě nevylučuje, aby kandidát, který se dopustil závažného volebního deliktu (např. podvod, podplácení), nebyl diskvalifikován“.

Krajský soud proto uzavírá, že podplácení voličů (pojetí volební kampaně obchodně-tržním způsobem) je jednáním, které ústavní právo České republiky jednoznačně zapovídá.

G.

Nedůvodnou shledal soud námitku účastníka 9), že masivní ovlivňování voličů je typické pro všechna politická uskupení, jinak by musely být za neplatné prohlášeny všechny volby, např. pro upřednostňování některých politických subjektů v médiích, pro akce, kde se zadarmo či za minimální cenu rozdávalo pivo, vystupovali umělci, pro stěhování voličů těsně před volbami, atd.

K upřednostňování některých politických subjektů v médiích krajský soud odkazuje na Nález Ústavního soudu ČR ze dne 26.1.2005 sp. zn. Pl. ÚS 73/2004⁹⁾

8) usnesení Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 4.7.2006 č.j. Vol 36/2006-22, publikováno ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR pod č. 960/2006, dostupné též na <http://www.nssoud.cz>

9) publikováno ve Sbírce Nálezů Ústavního soudu ČR pod č. 17/05, publikováno ve Sbírce zákonů ČR pod č. 140/2005 Sb., dostupné též na <http://nalus.usoud.cz>

a na dosavadní judikaturu volebních soudů¹⁰⁾, podle které vyváženost a rovný přístup

je jednak garantován jen do médií veřejnoprávních a veřejnoprávními korporacemi provozovaných, jednak jej nelze chápat mechanicky jako absolutní rovnost kandidujících subjektů, nýbrž pohledem tzv. odstupňované rovnosti. To znamená, že jednak musí každý kandidující subjekt dostat alespoň minimální šanci ke své prezentaci tak, aby byl naplněn požadavek plurality; nad tuto minimální úroveň zaručenou zejm. při volbách do Parlamentu ČR¹¹⁾ musí být zastoupení kandidujících subjektů ve vysílání, zejm. v pořadech zpravodajských či publicistických, přiměřené jejich společenskému významu.

K předvolebním agitačním akcím s vystoupením umělců, rozdáváním piva či pověstného „předvolebního guláše“ je pak třeba podotknout, že umělci, pivo, guláš, atd. jsou lákadlem jen k účasti na agitační akci, která není právem zapovězena. Až při účasti na této akci je na potencionální voliče působeno, a to nikoli nabízením úplaty či dalšího piva, guláše, bezplatného vstupu na umělecké vystoupení, ale zejm. přednesením základních bodů volebního programu. Takto je pivo, guláš, umělecké vystoupení nabízeno nikoli přímo za hlas odevzdaný konkrétní straně, ale jen za účast na agitační akci.

Agitační akce (jak již soud uvedl) pak právo ČR nezakazuje, naopak s nimi počítá (srov. např. § 30 ZVZO).

Pokud se týká účelového stěhování voličů před volbami, v tomto směru se krajský soud s účastníkem 9) shoduje v názoru, že došlo-li by k takovému jednání, které by bylo včetně prvku účelovosti prokázáno a které by dosáhlo potřebné intenzity, by bylo jednáním narušujícím volnou soutěž volebních subjektů garantovanou čl. 5 Ústavy ČR¹⁾, čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod²⁾ a představovalo by tak volební delikt.

H.

Dle § 60 odst. 2 ZVZO návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování.

Dle § 60 odst. 3 ZVZO návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

Dle § 60 odst. 4 ZVZO návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta. Soudy rozhodující ve volebním

10) srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 29.6.2006 č.j. Vol 15/2006-20 publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR pod č. 960/2006, dostupné též na <http://www.nssoud.cz>

11) § 16 odst. 4 zák. č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

soudnictví přitom stabilně a neměnně uzavírají¹²⁾, že návrh na neplatnost voleb jako návrh na nejrazantnější zásah soudu v sobě zahrnuje i návrh na neplatnost

hlasování a návrh na neplatnost volby kandidáta. Při rozhodování návrhu na neplatnost voleb pak soud na základě zjištěných skutečností podle konkrétních okolností určí, zda rozhodne o neplatnosti voleb, či jen o neplatnosti hlasování, příp. jen o neplatnosti volby kandidáta.

Základním a konstantním pravidlem pro rozhodování volebních soudů je východisko, že podmínkou úspěšnosti návrhu jsou:

- o protiprávnost,
- o vztah mezi touto protiprávností a zvolením zastupitelského sboru, jak byl zvolen,
- o zásadní intenzita této nezákonnosti, která musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by ke zjištěné protiprávnosti nedošlo, nebyl by zastupitelský sbor zvolen tak, jak byl zvolen¹³⁾.

S ohledem na předmět řízení, jak byl v návrhu vymezen, je tak předmětem posouzení soudu, zda k podplácení voličů při volbách do Zastupitelstva města Český Těšín skutečně došlo, zda je takové jednání obecně způsobilé změnit výsledky voleb (včetně příčinné souvislosti – tzv. kauzálního nexu) a zda v posuzovaném případě dosáhlo takové míry, že i z hlediska své intenzity mohlo výsledky voleb ovlivnit.

Krajský soud již shora – v závěru části F. tohoto odůvodnění – dospěl k závěru, že podplácení voličů (pojetí volební kampaně obchodně-tržním způsobem) je jednáním, které ústavní právo České republiky jednoznačně zapovídá.

I.

Krajský soud se proto dále zabýval otázkou, zda k podplácení voličů při předmětných volbách skutečně došlo.

Dospěl k závěru, že k podplácení voličů při volbách do Zastupitelstva města Český Těšín konaných ve dnech 15. – 16.10.2010 došlo, když tato skutečnost byla jednoznačně prokázána výslechy svědků Janečky, Nytry, Žigy a Gellrichové podporovaných výslechy svědků Chroboczeka, Wawrzyka a Tvrdíka, dále pak poznatky okrskových volebních komisí (zejm. č. 10) a výslechem svědkyně Mrozkové.

Svědci Janečka a Nytra jednoznačně u soudu vypověděli, že byli osloveni s nabídkou úplaty za volební hlas odevzdaný pro SOS, na kterou refletovali. Dostavili se pak ve smluvený čas na smluvené místo, obdrželi předvyplněný hlasovací lístek a s tímto lístkem odvolili.

12) srov. např. rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20.11.2006 č.j. 52 Ca 71/2006-68 publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR pod č. 1055/2007

13) srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 2.7.2004 č.j. Vol 6/2004-12 publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR pod č. 472/2005 a dostupné též na <http://www.nssoud.cz> nebo Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12.12.2006 sp. zn. I. ÚS 768/06 nebo Nález Ústavního soudu ČR ze dne 29.1.2007 sp. zn. IV. ÚS 787/06 oba dostupné na <http://nalus.usoud.cz>

Je pravdou, že každý z nich popsal jiný způsob předvyplnění volebního lístku.

Svědék Nytra vypověděl, že ve volební místnosti si vyžádal prázdné volební lístky, s nimi vyšel ven, tam mu byl jeden konkrétní vyplněn a ostatní odebrány, přičemž následně s takto obdrženým předvyplněným hlasovacím lístkem odvolil. Tento způsob předvyplnění přitom odpovídá poznatkům okrskových volebních komisí 8, 9, 10, 11 a výslechu svědkyně Mrozkové, které jednoznačně vypovídají o odnášení prázdných volebních lístků mimo volební místnosti před samotným voličským aktem, případně o pokusech o to, o dotazech, zda volební komisi nějaké prázdné lístky nepřebývají. Tato výpověď konečně koresponduje i s výpovědí svědka Janečky, který vypověděl, že mu byla nabízena též úplata za obstarání prázdných hlasovacích lístků. Věrohodnost jeho výpovědi o účasti více osob z azylového domu Bethel je přitom podporována výpověďmi svědků Chroboczeka a Wawrzyka o shromažďování bezdomovců v blízkosti tohoto azylového domu a o vozidle couvajícím před hlídkou městské policie a vysazujícím jiné bezdomovce, jakož i výpověďmi svědků Tvrdíka a Mrozkové a poznatky okrskových volebních komisí o svážení voličů ve skupinkách, na které řidič čekal.

Svědék Janečka vypověděl, že předvyplněný lístek obdržel již před prvním vstupem do volební místnosti. Popsal však také relativně sofistikovaný systém, kdy volič, který dostal předvyplněný lístek, donesl ven celou sadu prázdných lístků, což umožňovalo jejich další „koloběh“, čili opět vyplnění takto získaného prázdného lístku venku, jeho předání voliči a obdržení dalších prázdných lístků. Získání prvních lístků do takového systému je pak zřejmé z výpovědi svědkyně Mrozkové, ze které vyplývá pravděpodobnost prvotního odvolení člověkem podílejícím se na organizaci tohoto systému, a to stejným způsobem (vstup do volební místnosti s vyplněným lístkem, zde obdrženým do poštovní schránky, přesto vyžádání celé nové sady a její vynesení z volební místnosti). Tomuto systému pak napovídají poznatky okrskových volebních komisí o zvýšeném až enormním počtu voličů požadujících prázdné hlasovací lístky.

Svědci Žiga a Gellrichová pak byli sami osloveni s nabídkou úplaty za volební hlas.

Ovlivnění vůle voličů je pak podporováno též poznatky okrskových volebních komisí o snaze některých osob vniknout za plentu společně a tam lístky společně upravovat, o čemž vypověděly před soudem i svědci Matík a Mrozková.

J.

S ohledem na závěry o existenci podplácení a o jeho potencialitě ovlivnit výsledku voleb (hlasování) se soud zabýval otázkou, zda k tomuto jednání došlo v takové míře, že je tu dána jistota nebo alespoň vysoká pravděpodobnost ovlivnění výsledků voleb (hlasování) tak, že pokud by k uvedenému jednání nedošlo, nebylo by Zastupitelstvo města Český Těšín zvoleno tak, jak se tomu stalo.

Rozsah předmětného podplácení byl v řízení prokázán výslechy svědků Nytry a Janečky ve spojení s výslechy svědků Brudné, Mrozkové, Wojoczeka, Matíka a Baronové a s písemně zachycenými poznatky okrskových volebních komisí 3, 8, 9, 11, 14, 15, 17 a 23.

Svědék Nytra popsal nejméně 30-40 osob účastnících se odevzdávání volebních hlasů za úplatu shromážděných v rest. Slavoj, svědek Janečka pak dokonce 100 [kdy přesnost jeho odhadu byla ověřena dotazem účastníka 12) a přepočítáním osob přítomných v jednací síni].

Rozsah provedeného podplácení vyplývá též ze zjištění okrskových volebních komisí 3, 8, 9, 11, 14, 15, 17 a 23, jakož i výpovědi svědků Brudné, Mrozkové, Wojoczeka, Matíka a Baronové vypovídajících o nápadném počtu shodně bezúčelně vyplněných hlasovacích lístků (strana SOS + její kandidáti), a to stejným psacím prostředkem, jednou dokonce zřejmě absentujícím ve volební místnosti (červeně).

Jakkoli odhad sv. Baronové o nadpoloviční polovině takových lístků ze všech z odevzdaných v okrsku je zjevně nadnesený (takových lístků mohlo být max. 110 ze 487), vypovídá jednoznačně o zvýšeném výskytu těchto lístků, když svědkyně jednoznačně vypověděla, že vzhledem k množství těchto lístků komise při sčítání vybírala tyto lístky zvlášť (což je logické pro usnadnění sčítání).

Sv. Brudná pak vypověděla o více než polovině takových lístků z těch, které byly odevzdány pro SOS, což by odpovídalo počtu nad 26 voličů.

Sv. Wojoczek takto vypověděl o cca. polovině lístků, což by odpovídalo počtu cca. 80 voličů.

Sv. Matík takto vypověděl o 15-20 odevzdaných hlasovacích lístcích.

S ohledem na uvedená zjištění dospěl krajský soud k závěru, že je tu dána vysoká míra pravděpodobnosti hraničící s jistotou, že v důsledku uvedeného podplácení odevzdalo pro stranu SOS své hlasy více než 191 voličů, kteří dali své hlasy této volební straně.

K.

S ohledem na naplnění podmínek úspěšnosti návrhu, tzn. s ohledem na zjištění, že k podplácení voličů jako k právem zapovězenému jednání potencionálně způsobilému ovlivnit výsledek voleb při předmětných volbách došlo, a to v takové míře, že je tu vysoká míra pravděpodobnosti hraničící s jistotou, že pokud by k podplácení voličů nedošlo, nebylo by Zastupitelstva města Český Těšín zvoleno tak, jak bylo zvoleno, zvažoval soud otázku, zda je na místě vyslovit neplatnost volby kandidáta, neplatnost hlasování či neplatnost celých voleb.

Na straně jedné dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro vyslovení neplatnosti volby jednotlivých kandidátů, když hlasy ovlivněné podplácením byly odevzdávány vesměs pro celou volební stranu SOS. Současně nebylo v návrhu tvrzeno a v řízení ani nebylo prokázáno, že by podplácení organizovala a prováděla přímo tato volební strana či některý z jejích kandidátů.

Na straně druhé soud dospěl k závěru, že předmětným podplácením nebyly narušeny ve volbách úkony předcházející samotnému hlasování voličů;

proto uzavřel, že v posuzovaném případě nejsou dány ani podmínky pro vyslovení neplatnosti voleb jako celku.

Krajský soud s ohledem na tyto závěry vyslovil výrokem I. tohoto usnesení podle § 60 odst. 2 ZVZO neplatnost hlasování v předmětných volbách a výrokem II. tohoto usnesení návrh ve zbývajících částech jako nedůvodný zamítl.

L.

Pro úplnost soud dodává, že se nezabýval tvrzeními účastníka 9) o svážení a agitaci, které měla provádět volební strana KDU-ČSL a o působení na voliče přítomností městské policie, když se jedná o tvrzení, která nebyla uplatněna v návrhu podaném v zákonné lhůtě. I ve volebních věcech lze totiž všechny skutkové a/nebo právní důvody účinně uvést jen ve lhůtě stanovené pro podání návrhu (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 13.12.2004 č.j. Vol 13/2004-91 publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR pod č. 472/2005, dostupné též na <http://www.nssoud.cz>).

M.

Krajský soud jako soud volební dále nerozhodoval o návrhu účastníka 9) na ústní a písemnou omluvu od navrhovatelů, resp. jejich zástupce, když pravomocí k takovému rozhodnutí nedisponuje (§ 60 ZVZO, § 90 odst. 1 s.ř.s.).

N.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 93 odst. 4 s.ř.s., které určuje, že ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s.ř.s.).

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desku Krajského soudu v Ostravě (§ 93 odst. 5 s.ř.s.).

V Českém Těšíně dne 15. listopadu 2010

Za správnost vyhotovení:
Marcela Jánová

JUDr. Monika Javorová, v. r.
předsedkyně senátu